

**LUCHTKWALITEITONDERZOEK
BESTEMMINGSPLAN SCHOOLSTRAAT-OOST
GAMEREN**

WAALWAARDWONEN

30 september 2011
075989560:0.4
B01055.000230.0120

Inhoud

1	Luchtkwaliteitonderzoek	2
1.1	Inleiding	2
1.1.1	Huidige situatie	3
1.2	Wettelijk kader luchtkwaliteit	4
1.2.1	Titel 5.2 luchtkwaliteitseisen wet milieubeheer	4
1.2.2	Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)	5
1.2.3	Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007	5
1.2.4	Het toepasbaarheidsbeginsel en blootstellingscriterium	5
1.3	Uitgangspunten	6
1.4	Resultaten en conclusie	7

HOOFDSTUK

1

Luchtkwaliteitonderzoek

1.1**INLEIDING**

In opdracht van Waalwaardwonen heeft ARCADIS een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Aanleiding hiervoor is de voorgenomen realisatie van het plan 'Schoolstraat-Oost' te Gameren in de gemeente Zaltbommel.

Het project bestaat uit de realisatie van circa 70 à 80 woningen en een kerk. Het plan ligt ten oosten van de Schoolstraat en ten noorden van de Ouwelsestraat en heeft een oppervlak van ca. 5,5 hectare. Bij de kerk wordt een parkeerplaats aangelegd met ca. 100 parkeervakken.

Als gevolg van realisatie van deze woningen en de bouw van deze kerk zullen de verkeersbewegingen in de nabije omgeving van het plangebied toe nemen. Deze extra bewegingen zorgen voor een toename van de luchtverontreinigende stoffen in de nabije omgeving. Om uit te kunnen sluiten dat deze toename dermate hoog is dat er grenswaarden overschreden worden, dient inzichtelijk gemaakt te worden wat het effect van deze toename is.

In voorliggend onderzoek zullen de effecten van de verkeerstoename beschreven worden en zal er getoetst worden aan de vigerende wetgeving.

1.1.1

HUIDIGE SITUATIE

In onderstaande figuren zijn de achtergrondconcentraties weergegeven in de huidige situatie.

Figuur 1

Achtergrondconcentraties
Stikstofdioxide in 2011

Uit Figuur 1 blijkt dat de achtergrondconcentraties stikstofdioxide nabij het plangebied voornamelijk in de 20-25 µg/m³ klasse liggen.

Figuur 2

Achtergrondconcentraties
Fijn stof in 2011

Uit Figuur 2 blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof nabij het plangebied voornamelijk in de 20-25 µg/m³ klasse liggen.

1.2

WETTELIJK KADER LUCHTKWALITEIT

1.2.1

TITEL 5.2 LUCHTKWALITEITSEISEN WET MILIEUBEHEER

Bijlage 2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) geeft grenswaarden voor de concentraties in de buitenlucht van o.a. de stoffen stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), zwaveldioxide (SO₂), lood (Pb), benzeen (C₆H₆), koolmonoxide (CO) en benzo(a)pyreen (BaP).

In het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) werken de rijksoverheid en de centrale overheden samen om overal in Nederland tijdig (binnen de verkregen derogatietermijn) te voldoen aan de Europese grenswaarden voor PM₁₀ en NO₂. De derogatie is voor fijn stof (PM₁₀) tot 11 juni 2011 en voor stikstofdioxide (NO₂) tot 1 januari 2015 verleend.

Bestuursorganen dienen rekening te houden met deze grenswaarden bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit. In Nederland zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀), omdat de achtergrondconcentraties van deze stoffen het dichtst bij de grenswaarden liggen. Fijn stof en stikstofdioxide zullen dus in belangrijke mate bepalen of er rond planontwikkeling een luchtkwaliteitsprobleem is.

Toetsingskader stikstofdioxide

Tot 1 januari 2015 geldt voor stikstofdioxide een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 60 µg/m³. Verder geldt voor stikstofdioxide dat een uurgemiddelde concentratie van 300 µg/m³ maximaal 18 keer per jaar mag worden overschreden. Vanaf 1 januari 2015 geldt een grenswaarde van 40 µg/m³ als de jaargemiddelde concentratie en een uurgemiddelde concentratie van 200 µg/m³ die maximaal 18 keer per jaar mag worden overschreden.

In Tabel 1 is een overzicht gegeven van de grenswaarden voor stikstofdioxide.

Tabel 1

Overzicht grenswaarden stikstofdioxide

Toetsingseenheid	Maximale concentratie	Opmerking
Jaargemiddelde concentratie:		
Grenswaarde per 01-01-2015	40 µg/m ³	
Grenswaarde tot 01-01-2015	60 µg/m ³	
Uurgemiddelde concentratie:		
Grenswaarde vanaf 01-01-2015	200 µg/m ³	overschrijding maximaal 18 keer per kalenderjaar toegestaan
Grenswaarde tot 01-01-2015	300 µg/m ³	overschrijding maximaal 18 keer per kalenderjaar toegestaan

Toetsingskader fijn stof

Vanaf 11 juni 2011 geldt voor fijn stof een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³ en de 24-uurgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ die maximaal 35 dagen per jaar mag worden overschreden.

In Tabel 2 is een overzicht gegeven van de grenswaarden voor fijn stof.

Tabel 2

Overzicht grenswaarden
fijn stof

Toetsingseenheid	Maximale concentratie	Opmerking
Jaargemiddelde concentratie:		
Grenswaarde per 11-06-2011	40 µg/m ³	
24-Uurgemiddelde concentratie:		
Grenswaarde per 11-06-2011	50 µg/m ³	overschrijding maximaal 35 dagen per kalenderjaar toegestaan

1.2.2**BESLUIT NIET IN BETEKENENDE MATE BIJDRAGEN (LUCHTKWALITEITSEISEN)**

Gelijktijdig met de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen is het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen' (luchtkwaliteitseisen) van 30 oktober 2007 in werking getreden.

Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de concentratie fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂) in de buitenlucht als de 3% grens niet wordt overschreden.

Hiermee wordt bedoeld 3% van de grenswaarde (40 µg/m³) voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof of stikstofdioxide. Dit betekent dat feitelijk een toename van 1,2 µg/m³ toelaatbaar wordt geacht.

1.2.3**REGELING BEOORDELING LUCHTKWALITEIT 2007**

In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 worden o.a. de rekenmethoden beschreven voor de verschillende situaties. Zo zijn er twee standaardrekenmethodes ontwikkeld voor het rekenen aan de luchtkwaliteit als gevolg van wegverkeer, standaardrekenmethode 1 en 2. En is er een rekenmethode voor de bepaling van de luchtkwaliteit nabij bedrijven, standaardrekenmethode 3.

1.2.4**HET TOEPASBAARHEIDSBEGINSEL EN BLOOTSTELLINGSCRITERIUM****Toepasbaarheidsbeginsel**

In de Wet milieubeheer is opgenomen dat de luchtkwaliteit niet langer getoetst hoeft te worden op plaatsen waar geen mensen kunnen komen. De belangrijkste gevolgen van artikel 5.19 zijn:

- Geen beoordeling van de luchtkwaliteit op plaatsen waar het publiek geen toegang heeft en waar geen permanente bewoning is.
- Geen beoordeling van de luchtkwaliteit op bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen (hier gelden de ARBO regels). Dit omvat mede de (eigen) bedrijfswoning. Een uitzondering hierop is voor publiek toegankelijke plaatsen zoals tuincentra; deze worden wel beoordeeld (hierbij speelt het zogenaamde blootstellingscriterium een rol).

- Bij de beoordeling van een inrichting in het kader van de Wet milieubeheer vindt toetsing plaats vanaf de grens van de inrichting of bedrijfsterrein.
- Geen beoordeling van de luchtkwaliteit op de rijbaan van wegen, en op de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm.

Blootstellingcriterium

De luchtkwaliteit moet alleen bepaald (gemeten of berekend) worden op plaatsen waar de blootstelling significant is. Bij toetsing van de gevolgen van een project aan de luchtkwaliteitseisen is dus van belang dat de plaatsen worden bepaald waar significante blootstelling plaatsvindt. Daarvoor moet eerst duidelijk zijn wat significant is of niet.

In artikel 22 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl) staat dat de luchtkwaliteit wordt bepaald op plaatsen waar de bevolking 'kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteitseis significant is'. Hieruit blijkt dat de duur van de periode dat iemand (1 individu) gemiddeld wordt blootgesteld, bepalend is voor de vraag of de luchtkwaliteit dient te worden beoordeeld. Er wordt daarbij verder geen onderscheid gemaakt naar de gevoeligheid van groepen of de aard van het verblijf. De grenswaarden zijn opgesteld ten behoeve van de gezondheid van de gehele bevolking.

Hiermee wordt bedoeld dat bij de bepaling of een verblijfstijd significant is, de verblijfstijd vergeleken moet worden met een jaar, dag of uur, afhankelijk van de vraag of je te maken hebt met een jaargemiddelde, een daggemiddelde of een uurgemiddelde grenswaarde voor een stof. Dit wordt voor fijn stof en NO₂ hieronder verder uitgewerkt.

Voor fijn stof gelden twee normen: een jaargemiddelde norm en een daggemiddelde norm. Voor fijn stof blijkt dat de dagnorm eerder wordt bereikt dan de jaarnorm. De dagnorm is daarmee bepalend. Voor fijn stof moet de verblijfstijd dus vergeleken worden met een dag.

Voor NO₂ is er een jaargemiddelde en een uurgemiddelde norm. Uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) komt naar voren dat een overschrijding van de uurgemiddelde norm (vrijwel) niet voorkomt. Voor NO₂ is de jaar norm bepalend.

1.3

UITGANGSPUNTEN

De verkeersgeneratie van het plan is bepaald in de verkeerstoets en is de verkeersaantrekkende werking van de woningen en de kerk. De verkeersgeneratie bepaalt de extra bijdrage die het verkeer in de plansituatie zal hebben ten opzichte van de huidige situatie. Uit de verkeerstoets blijkt dat de wekdaggemiddelde etmaalintensiteit van de weg door het plangebied 490 motorvoertuigen per etmaal bedraagt. Dit is bepaald op basis van het aantal en het type woningen dat gerealiseerd zal gaan worden binnen het plan. Daarnaast wordt er ook verkeer gegenereerd door de bezoekers van de kerk. Dit bedraagt op een zondag 420 motorvoertuigbewegingen. Gemiddeld over een week zijn dit 60 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Gemiddeld over een weekdag bedraagt de verkeersgeneratie van het hele plan dus 550 motorvoertuigen per etmaal.

1.4

RESULTATEN EN CONCLUSIE

Het gemiddelde aantal verwachte voertuigbewegingen per etmaal leidt conform de NIBM-tool¹ van het Ministerie van IenM en InfoMil niet tot een 'in betekenende mate bijdrage' aan de concentraties stikstofdioxide en fijn stof.

De berekende bijdragen stikstofdioxide en fijn stof bedragen respectievelijk 0.36 µg/m³ en 0.14 µg/m³. Deze waarden liggen ver onder de grens van 1,2 µg/m³.

Voor zowel stikstofdioxide als fijn stof geldt dat in het plangebied de achtergrondconcentraties nergens hoger zijn dan 25 µg/m³. De berekende bijdragen vormen derhalve in combinatie met de al heersende concentraties ruime overschrijdingen van de grenswaarden.

Luchtkwaliteit staat dan ook niet in de weg ten aanzien van de uitvoering van het plan.

¹ <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/luchtkwaliteit/rekenen-meten/nibm-tool/>